

REPUBLIKA HRVATSKA
ZUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO U OSIJEKU
BROJ: KT-42/93

Osijek, 23. prosinca 1996.

ZK/AL

ZUPANIJSKOM SUDU U

OSIJEKU

Temeljem članka 41. stavak 2. točka 3. Zakona o
krivičnom postupku, podižem

O P T U Ž N I C U

protiv:

1-okr. ĐURE KLJAJICA,

sina Milana, rod. 6. svibnja
1949. god. u Tompojevcima, s
prebivalištem u Vukovaru,
Borovo Naselje - Omladinska
4/45, Srbin, drž. RH,
gumarski tehničar, nalazi se
u bjehu.

2-okr. DANE ĐUKICA,

sina Petra, rod. 12.
listopada 1946. god. u
Kurjaku, Općin Titova
Korenica, s prebivalištem u
Tompojevcima, M. Tita br. 3,
poljodjelac, Srbin, drž. RH,
nalazi se u bjehu.

3-okr. PETRA ĐUKICA,

sina Petra, rod. 16. lipnja
1934. god. u Kurjaku, Općin
Udbina, s prebivalištem u
Tompojevcima, Vl. Nazora 27,
Srbin, drž. RH, nalazi se u
bjehu.

4-okr. STEFANA PENČARSKOG, sina Mihajla, rod. 1. travnja 1940. u Bukovcu, Bosanska Gradiška, s prebivalištem u Tompojevcima, M. Oreškovića 29, Rusin, drž. RH, nalazi se u bjeгу,

5-okr. ANDRIJE ANTOLOVICA, sina Karla, rod. 16. srpnja 1940. u Tompojevcima, s prebivalištem u Tompojevcima, M. Tita br. 14, skladištar, Hrvata, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

6-okr. JOVE RADEKA, sina Marka rod. 16. listopada 1944. g. u Biljanima Gornjim, Benkovac, s prebivalištem u Tompojevcima M. Tita 37, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

7-okr. EVE RADEKA, rod. Domaćinović, kći Antuna, rod. 3. prosinca 1946. u Bošnjacima, Županja, s prebivalištem u Tompojevcima, M. Tita 37, Hrvatica, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

8-okr. SRETENA KATICA, sina Milenka, rod. 8. veljače 1933. g. u Vukovaru, s prebivalištem u Čakovcima, Petefijeva br. 6, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

9-okr. TIHOMIRA PAVKOVIĆA, sina Milovana, rod. 13. srpnja 1957. g. u Vukovaru, s prebivalištem u Čakovcima, Š. Petefija 3, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

10-okr. MOMIRA ANDELICA, sina Slobodana, rod. 18. siječnja 1956. g. u Vukovaru, s prebivalištem u Mikluševcima, Vukovar, s prebivalištem u Mikluševcima, Partizanska 28, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

297

11-okr. ĐURE KROŠNJARA, sina Jovana rođ. 15. svibnja 1958.g. u Berku, Vukovar, s prebivalištem u Berku, Orolička br. 22, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

12-okr. ŽELJKA GRUBLJEŠICA, sina Milovana, rođ. 10. veljače 1958.g. u Berku, Vukovar, s prebivalištem u Berku, Orolička br. 20, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

13-okr. RANKA GRUBLJEŠICA, s prebivalištem u Berku, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bjeгу.

14-okr. RANKA MIRILOVICA, sina Vase, rođ. 10. ožujka 1957.g. u Berku, SO Vukovar, s prebivalištem u Berku, Čakovečka 8, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

15-okr. MILANA KOVAČEVICA, sina Žarka, rođ. 10. studeni 1957. g. u Vukovaru, s prebivalištem u Čakovcima, S. Markovića br. 21, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

16-okr. NENADA MACURE, sina Nikole, rođ. 28. ožujka 1956.g. u Čakovcima, Vukovar, s prebivalištem u Čakovcima, S. Markovića 9, Srbin, drž. RH, nalazi se u bjeгу.

da su:

u vremenskom razdoblju od 10. listopada 1991. godine do 17. ožujka 1992. godine u selu Tompojevcima, prilikom oružane agresije Republike Srbije na Republiku Hrvatsku, a nakon što su nepotvrđene postrojbe tzv. "JNA" okupirale selo, ustrojili dešnu vlast pod imenom "Teritorijalna obrana" te odjeveni u uniforme tzv. "JNA" i naoružani streljačkim oružjem, u smislu 11. članka 1. dogovora i zajednički s drugim pripadnicima pripadateljskih postrojbi, a po načelu podjele uloga, u sklopu jednog plana stvaranja etnički čiste "Velike Srbije", sustavno djelovali na stvaranju nemogućih životnih uvjeta za pripadnike hrvatske narodnosti, pa su im tako:

- ograničili kretanje u vremenu od 18,00 do 06,00 sati,
- uveli obvezne propusnice za kretanje po selu,
- oduzeli sav novac, zlato i druge vrijednosti koje su pronašli,
- ulazili im u kuće danju i noću i pri tome im prijetili smrću te ih fizički zlostavljali, pa su tako teško tjelesno ozlijedili Juru Brala i njegovu kćer Željku Brala te Ivana Šakića i Andriju Kampića,

da bi ih 17. ožujka 1992. godine uz prijetnju smrću natjerali da potpišu "izjavu" kojom svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu ostavljaju tzv. "Republici Srpskoj Krajini" te "dobrovoljno" odlaze u Republiku Hrvatsku, nakon čega su protjerali 299 osoba hrvatske narodnosti na slobodno područje Republike Hrvatske,

dakle, u namjeri da potpuno unište hrvatsku nacionalnu skupinu teško tjelesno ozljeđivali članove skupine i prinudno ih raselili,

pa da su time počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - genocidom, opisano i kažnjivo u članku 119. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske uz primjenu članka 20. citiranog zakona.

STOGA PREDLAŽEM:

1) da se pred Županijskim sudom u Osijeku kao stvarno i mjesno nadležnim zakaže i održi glavna rasprava,

2) da se temeljem članka 290. stavak 3. Zakona o krivičnom postupku okrivljenicima sudi u odsutnosti,

3) da se na glavnu raspravu pozovu i saslušaju kao svjedoci IVAN ŠAKIĆ, MARIJAN SKEREDŽIĆ, JURE BRALA, ANDRIJA KAMPIĆ, ŽELJKA BRALA, IVAN BERETIN, ANTUN NEMET, DANICA BERETIN, IVAN IVIČIĆ, IVAN BATAKOVIĆ, MARTIN KEŠNJR, TOMISLAV LOVRIC, VLADO KOVAČIĆ, TEREZIJA ŠAKIĆ, MILENA LOVRIC, ROZALIJA KALAC, ANTUN BAJIĆ, MARIJAN BERETIN, STJEPAN ZVONARIĆ, JELICA SKEREDŽIĆ, STJEPAN BATAKOVIĆ, STJEPAN SIMIĆ, MARIJA GALOVIĆ, EDENKO LOVRIC, JOSIP IVIČIĆ, TEREZIJA NEMET, ĐURO MARJANOVIĆ, ANJA FILIPOVIĆ, STJEPAN KOVAČIĆ, VLADIMIR MAĐAREVIĆ, IVAN LOVRIC, DRAGUTIN MARJANOVIĆ, STJEPAN LOVRIC, STAJKA LOVRIC, KATA MAĐAREVIĆ, STJEPAN PETRIČEVIĆ, MARICA PETRIPEVIĆ, IVAN ČUPIC, EDENKO CIPRIĆ, IVAN KAMPIĆ, JOSIP PETRIČEVIĆ, VICE VIŠIĆ, MILA VIŠIĆ, DRAGUTIN GELEMANOVIĆ, ANICA GELEMANOVIĆ, PETAR IVIĆ, EDJELJKO KALAC I ADAM IVIĆ,

4) da se na glavnoj raspravi izvrši uvid u preslike "Izjava", da se pročita dopis Općine Tompojevci od 1. veljače 1995. godine o strukturi i nacionalnom sastavu stanovništva prema popisu stanovništva za 1991. godinu,

5) da se izvrši uvid u listu prognanika iz sela Tompojevci.

O b r a z l o ž e n j e:

Povodom krivične prijave Policijske uprave Vukovar br. Ku-4/93 od 14. siječnja 1993. godine protiv prijavljenog ĐURE KLJAJIĆA i dr, a zbog osnovane sumnje na učin kriv. djela genocida, činjenično i pravno opisanoga u izreci ove optužnice, protiv prijavljenika je vođena istraga.

Okrivljenici nisu ispitani tijekom istražnog postupka budući su nedostupni državnim tijelima Republike Hrvatske jer se nalaze najvjerojatnije na okupiranom području Republike Hrvatske.

Iz iskaza svjedoča Ivana Šakića proizlazi da je živio u Tompojevcima koje je koncem 1991. godine bilo okupirano od strane bivše JNA. Nakon okupacije mjesta ustrojena je teritorijalna obrana na čelu koje je bio okr. Đuro Kljajić. Prilikom informativnih razgovora na koje su ga zvali verbalno su mu prijetili da će morati napustiti selo. Polovicom mjeseca veljače 1992. godine Ranko Mirilović i Đuro Krošnjar izudarali su ga rukama i nogama po svim dijelovima tijela tako da je morao tražiti liječničku pomoć. Nakon toga oduzeli su mu njegov osobni automobil marke "Opel-Rekord 1900" . 17. ožujka 1992. godine zajedno s ostalim mještanima prisiljen je bio potpisati izjavu kojom dobrovoljno ostavlja svu svoju imovinu "SAO Krajini", nakon čega su ih istjerali. Među osobama koje su ga protjerivale iz kuće prepoznao je Predraga Macuru. Svih 16 optuženika bili su pripadnici tzv. Teritorijalne obrane "SAO Krajine".

Iz iskaza Marijana Skeledžića slijedi da je isti do 1991. godine živio u Tompojevcima. Nakon okupacije sela od tzv. JNA ustrojena je lokalna vlast kada su vršene masovne pretrage kuća, maltretiranja ljudi, odvođenje na informativne razgovore, njemu je opljačkano dosta stvari pa i osobni automobil marke "Golf". Osam ili devet puta bio je privođen na saslušanje i svaki puta maltretiran. Tukli su ga rukama i nogama te puškom i tom prilikom mu izbili most na desnoj strani lica. Na čelu tzv. Teritorijalne obrane bio je Đuro Kljajić. Svakodnevno su bile pljačke po kućama i pretresi te maltretiranje stanovnika. Uveli su policijski sat u vrijeme kojeg su upadali u kuće i pljačkali i maltretirali stanovništvo. Dana 17. ožujka 1992. godine prema prethodno napravljenom spisku išli su od kuće do kuće i protjerivali hrvatsko stanovništvo pri čemu su morali potpisati izjavu da se dobrovoljno odriču sve svoje imovine. Među njima prepoznao je Macuru. Naknadno dodaje da mu je prethodno Đuro Kljajić oduzeo osobni automobil marke "PZ 125".

Saslušan tijekom istrage Jure Brala navodi kao i prethodni svjedoci s tim što ističe da su mu oduzeli dva kolor televizora i jedan crno-bijeli, a da su mu ove stvari uzeli Đuro Kljajić, Dane Đukić, Perica Đukić, Jovo Radeka, Đuro Krošnjar i još neki drugi. Vodili su ga na ispitivanje u Čakovce pri čemu su ga udarali pendrecima po nogama i udarali njegovom glavom u zid. Njemu i njegovoj kćeri Željki stavljali su nož pod grlo i cijev od automata u usta. Prijetili su im da će ih poklati. U siječnju 1992. godine došla je k njemu u kuću Eva Radeka s policijom i vršila premetačinu kuće kojom prilikom je uzela zlatnu narukvicu i lančić vlasništvo njegove kćerke Željke. Iz druge kuće, koja je bila vlasništvo njegovog sina uzeli su električni štednjak, štednjak na drva, plinski štednjak, peć na kruta goriva te sobni namještaj. Također uzeli su mu 1.200 DEM i 270 milijuna tadašnjih dinara. U ožujku 1992. godine protjerali su ga iz sela prethodno ga prisilivši da potpiše izjavu kojom svu svoju imovinu ostavlja tzv. "SAO Krajini". Pri tome je jedan od njih držao cijev od pištolja na njegovom vratu.

Saslušan tijekom istrage Andrija Kampić ističe kao i prethodni svjedoci s tim što dodaje da sve osumnjičenike osobno poznaje jer žive ili u Tompojevcima ili su iz okolnih mjesta. Navodi da su ga tukli Sreten Katić, Tihomir Pavković, Momir Anđelić i još neki nepoznati ljudi. Ističe da ga je Đuro Kljajić tjerao na prisilni rad u berbu kukuruza iako je bio bolestan. Po njegovom saznanju spisak ljudi koje je trebalo prognati napisala je Eva Radeka.

Saslušana tijekom istrage Željka Brala ističe da su u mjesnoj okupacionoj vlasti bili Đuro Kljajić, Dane Đukić, Perica Đukić, Stefan Pećarski, Andrija Antolović, Jovo Radeka, Eva Radeka, Sreten Katić, Tihomir Pavković, Nenad Macura, a da je Stefan Pećarski oduzeo njenom bratu Borislavu osobni automobil "Zastava 101". Više puta su dolazili k njima u kuću, naročito noću te im tom prilikom prijetili da će ih likvidirati i poubijati. Dana 17. ožujka 1992. godine uz prijetnju pištoljem istjerali su nju i njezinog oca iz kuće prethodno ih prisilivši da potpišu izjavu kojom sve ostavljaju tzv. "SAO Krajini". U progonstvu je čula da su navedene osobe zaklale Roziku Horvat, staru oko 65 godina, te da su pretukle Stipu Novakovića, starog oko 55 godina, koji je uslijed ovih ozljeda umro.

Saslušan tijekom istrage Ivan Beretin navodi da poznaje sve okrivljenike te da za vrijeme okupacije Tompojevaca praktički 7 mjeseci nije izlazio iz kuće, jer je zajedno s ostalim mještanima Hrvatima praktički živio kao zatvorenik u vlastitoj kući. Stalno su odvodili stanovnike u mjesto Čakovce i tamo ih tukli. Zna da su istukli Andriju Bajića, Jakšu Ivića, njegovog sina Ivicu, Andriju Bajića, Ivicu Ivića, Nedjeljka Vučića kojeg su jednog dana odveli na razgovor, ali se nikada više nije vratio. On sumnja da je isti ubijen.

Iz iskaza saslušanog svjedoka Antona Nemeta slijedi da je isti doselio u Tompojevce još 1935. godine. Poznaje sve okrivljenike te ističe da su nakon okupacije sela u isto došli

309

Đuro Kljajić s navedenim okrivljenicima. Pljačkali su kuće pa su tako i od njegovog sina Stjepana uzeli kamion. Kod Jure Brla su dolazili skoro svake noći pa su ga tukli te maltretirali njegovu obitelj. Posebno su kod njega dolazili Đuro Kljajić, Dane Đukić i Penčarski kojem ne zna ime. Skidali su njegovu kćer голу i gledali je, a pri tom su joj stavljali nož pod grlo. Od njegovog susjeda Nede Vulića Đuro Kljajić i Dane Đukić oteli su novac koji je isti dobio prilikom prodaje krave. Kasnije je Nedo Vulić pronađen mrtav u lovačkoj kući prema Čakovcima. Ženu Maru Vulić protjerali su zajedno s njima. Svi okrivljenici iz ove grupe Đure Kljajića išli su po hrvatskim kućama i pljačkali i uzimali što su htjeli. Čuo je da su popis ljudi koje će protjerati sastavili Đuro Kljajić i Jovo Radeka, a popis je sačinila Eva Radeka.

Iz iskaza svih ostalih saslušanih svjedoka proizlazi da su okrivljenici nakon okupacije sela sudjelovali u fizičkom i psihičkom maltretiranju Hrvata te u pljačkanju njihove imovine, a zatim da su 17. ožujka 1992. godine sudjelovali u protjerivanju istih iz sela.

Dana 6. veljače 1995. godine Ured za prognanike i izbjeglice Vlade Republike Hrvatske dostavio je listu prognanika iz sela Tompojevci u kojoj se nalaze imena, prognanički broj, te adrese osoba koje su prognane iz Tompojevaca i to ukupno 299 osoba.

Dana 1. veljače 1995. godine svojim dopisom broj 2188/22-95/07 Općina Tompojevci dostavila je nacionalnu strukturu stanovništva Tompojevaca iz 1991. godine iz koje slijedi da je prema navedenom popisu u selu živjelo 402 Hrvata, 27 Srba, 24 Mađara i 57 pripadnika ostalih narodnosti.

Imajući u vidu da su okrivljenici nedostupni državnim tijelima Republike Hrvatske te da najvjerojatnije još uvijek borave na području koje se nalazi pod privremenom upravom UNTAES-a i da bi i dalje mogli djelovati na način opisan u izreci ove optužnice te samim time pokušati onemogućiti ili bar usporiti mirnu reintegraciju navedenog područja u ustano-pravni poredak Republike Hrvatske, to smatram da je potrebno imenovanim suditi u odsutnosti, a u smislu odredbe članka 290. stavak 3. ZKP.

Analizom ovako utvrđenog činjeničnog stanja nedvojbeno slijedi zaključak kako su okrivljenici u inkriminiranom razdoblju kao pripadnici samozvane lokalne vlasti prema podjeljenim ulogama u smislu prethodnog dogovora i zajednički sudjelovali u vršenju raznih vrsta pogroma prema Hrvatskom stanovništvu, da bi iz 17. ožujka 1992. godine i protjerali iz navedenog sela na slobodno područje Republike Hrvatske, čime su ostvarili sva bitna elementa krivičnog djela genocida iz članka 119. stavak 1. osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, slijedom čega se ova optužnica ukazuje opravdanom i na zkonu osnovanom.

LOG: istražni spis Kio-135/93

ZAMJENIK REPUBLIKANSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA
ZVONKO KUCHARIC

[Handwritten signature]